

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В УКРАЇНІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ

ЧАНЦЕВА Анна Олександрівна - аспірант відділу організації освітньо-наукової підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://orcid.org/0009-0009-2065-0362>

УДК: 342.95 (477)

DOI 10.32782/EP.2021.3.31

У цій статті, досліджуються та ретельним чином аналізуються поняття, зміст, а також ключові елементи сучасного стану діяльності патрульної поліції України як суб'єкта належного забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні та особливості чинного, адміністративно-правового статусу патрульної поліції.

Окрім цього, розглядаються шляхи можливого удосконалення актуального стану забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні силами і можливостями вітчизняної патрульної поліції, зокрема і внаслідок покращення чинного адміністративного законодавства, яке регулює діяльність патрульної поліції. Також, було наголошено на важливості досягнення того, аби чинне адміністративно-правове законодавство України, повністю відповідало реаліям сьогодення і включало до свого складу усі позитивні надбання сучасної науки адміністративного права України.

Ключові слова: Патрульна поліція, адміністративне право, сутність, зміст, правове регулювання, особливості, правовий статус, законодавче забезпечення, адміністративно-правова наука, подальші удосконалення.

Постановка проблеми

Розглядаючи роль і діяльність патрульної поліції, як одного з ключових суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні та як головного суб'єкту зі здійснення нагляду за станом дотримання ключових компонентів безпеки дорожнього руху та правил дорожнього руху усіма учасника-

ми дорожнього руху та іншими суб'єктами, які є так чи інакше дотичними до процесів гарантування безпеки дорожнього руху в Україні, ми зазначаємо, що патрульна поліція за останні декілька років виявилася спроможною здійснити якісний ривок у контексті підвищення своєї ефективності та покращення в результаті цього, безпеки дорожнього руху.

Проте, безумовно, у даній сфері залишається ще чимало проблем і питань, які потребують якісного вирішення зі сторони науковців і дослідників, зокрема і у сфері адміністративного права, зі сторони суспільства та самої патрульної поліції. Відзначимо, що дискусії, що відбуваються у вітчизняній науково-правничій спільноті стосовно змісту та характерних особливостей діяльності патрульної поліції у сфері дотримання безпеки дорожнього руху в Україні, потребують певного подальшого розвитку і удосконалення.

Стан дослідження

Загальним питанням, пов'язаним із забезпеченням безпеки дорожнього руху, в адміністративно-правовій науці були присвячені дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Серед них, ми особливо воліємо визначити наукові праці В. Сокурєнка та О. Музичука.

Мета даної статті, полягає у визначенні актуального поняття і змісту діяльності патрульної поліції як суб'єкта забезпечення

безпеки дорожнього руху в Україні, а також у розгляді і деталізації особливостей адміністративно-правового статусу цього правоохоронного органу.

Виклад основного матеріалу

Наразі, багатьма вітчизняними правознавцями стверджується, що існують реальні проблеми та нез'ясовані обставини стосовно визначення адміністративно-правового статусу патрульної поліції та інших особливостей, які пов'язані з тими чи іншими обставинами застосування адміністративно-правових норм по відношенню до певних аспектів безпосередньої діяльності патрульної поліції України.

З-поміж іншого, зазначимо, що, на наш погляд, доволі важливим і цікавим є вирішення питання щодо особливостей адміністративно-правового статусу патрульної поліції у різних площинах і сферах спрямування та з'ясуємо, чи вони відрізняються [1, с. 12].

Також, що не менш важливо, потрібно акцентувати увагу на визначенні адміністративно-правового статусу патрульної поліції України як органу державної влади зі спеціальною компетенцією, який наділений ексклюзивними повноваженнями на безпосереднє здійснення контролю за дотриманням учасниками дорожнього руху усіх правил і норм, вказаних у Законі України «Про правила дорожнього руху», а також зобов'язаний здійснювати адміністративне та якщо треба, кримінальне переслідування осіб, які вчинили порушення норм і правил дорожнього руху.

Підкреслимо, що на думку певної частини дослідників і науковців, адміністративно-правовий статус співробітників патрульної поліції може відрізнитися в залежності від того, яку саме діяльність вони здійснюють. Також, на їх думку, необхідно відокремлювати особливості адміністративно-правового статусу самої патрульної поліції, як державної правоохоронної установи, наділеної спеціальною компетенцією для нагляду за дотриманням безпеки дорожнього руху та для розслідування тих чи інших правопорушень, вчинених проти основ безпеки дорожнього руху та переслі-

дування осіб, які ці правопорушення вчинили, від самих співробітників патрульної поліції [2, с. 5].

Хоча інша переважаюча частина вчених-науковців у сфері адміністративного права України вважає, що немає різниці між самою державною правоохоронною установою зі спеціальною компетенцією, якою є патрульна поліція, як внутрішній структурний підрозділ Національної поліції та її безпосередніми співробітниками – патрульними поліцейськими, які у своїй безпосередній діяльності, виконуючи свої функціональні обов'язки, автоматично мають вважатися такими, що здійснюють представництво своєї державної установи [3, с. 198].

Тобто на думку цих дослідників-адміністративістів, співробітники патрульної поліції і є живим уособленням патрульної поліції України і тому вони можуть користуватися тими самими особливостями адміністративного статусу, яким наділена патрульна поліція.

Окремими науковцями слушно зазначається те, що у вищевказаних наукових дискусіях стосовно визначення реальної ролі патрульної поліції у забезпеченні якісного функціонування дорожнього руху та у гарантуванні безпеки усім його учасникам, як завжди, велика увага приділяється фактору корупції та можливостям патрульної поліції як державної установи та окремим співробітникам патрульної поліції протидіяти проявам корупції, з якими вони зіткаються на службі.

Чималою кількістю вітчизняних і зарубіжних правників взагалі стверджується, що умисне намагання патрульними поліцейськими уникати ситуацій та обставин, за яких вони можуть бути спокушені участю у корупційних правопорушеннях (наприклад, в отриманні неправомірної вигоди), мають бути однією з ключових задач повсякденної діяльності співробітників патрульної поліції [4, с. 67].

Зокрема, додається, що станом на сучасність існують декілька певних способів щодо практичної реалізації даної задачі. Це, з-поміж іншого, може бути виконано за допомогою тих чи інших, технічних засобів,

якими була серйозно збагачена патрульна поліція України за останні декілька років її функціонування.

Такі технічні пристрої, як натільні камери відеоспостереження, які знаходяться на уніформі патрульного поліцейського і знімають увесь його робочий день, а також камери відео-контролю та відеофіксації швидкості руху транспортних засобів, які з'явилися по всіх куточках України, у значній мірі допомагають зменшувати рівень корупції на дорогах України, адже вони або зменшують участь патрульних поліцейських у фіксації правопорушень, як у випадку з камерами контролю швидкості або ж ведуть пряме відеоспостереження його діяльності, що не дозволяє йому «перейти межу».

Потрібно відзначити той факт, що у нормах національного законодавства України вже з'явилося чимало позитивних речей, які суттєво допомагають підвищувати ефективність безпосередньої повсякденної діяльності патрульної поліції [5, с. 108].

Враховуючи той факт, що Україна (як державні органи, так і суспільство) поступово рухається у тому напрямку, аби стати реальною правовою державою, де панує справжнє, а не лише деклароване верховенство права, створення, удосконалення та забезпечення у системі вітчизняного законодавства якісних правових норм, у тому числі й у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, є безумовно правильним дійством.

Ми щиро завдячуємо українським законодавцям у тому, що завдяки їх плідній роботі у нормативно-правових актах України вже закріплений цілий ряд норм, приписів і положень, які ефективно закріплюють особливе положення і вирішальну роль патрульної поліції як органу державної влади у складі Національної поліції України, який наділено спеціальною компетенцією та виключними повноваженнями на здійснення нагляду за безпекою дорожнього руху в країні, здійснення нагляду за процесами вчинення тих чи інших правопорушень на дорогах і автошляхах України та на здійснення адміністративного та кримінального переслідування осіб, якими було вчинено правопорушення проти правил і норм

дорожнього руху, або будь-які інші дії, що порушують норми чинного законодавства України [6, с. 3].

Проте, ми також відокремимо і те, що, за нашим переконанням, а також згідно з позицією панівної більшості науковців і дослідників у сфері адміністративного права, нинішній стан українського законодавства у сфері гарантування та нагляду за дотриманням безпеки дорожнього руху хоча і має очевидні позитивні моменти і сторони, але має бути все ще суттєво покращений (вдосконалений та розвинений) задля того, аби не тільки дозволити патрульній поліції ефективно виконувати поставлені перед нею задачі, але і для того, аби ця державна правоохоронна служба мала змогу результативно протидіяти викликам майбутнього.

У цьому контексті ми вважаємо за потрібне наголосити на тому, наскільки важливе місце займають норми адміністративного права і саме адміністративне право у всьому, що пов'язане з існуванням і функціонуванням патрульної поліції України.

З-поміж іншого, сам Закон України «Про Національну поліцію», в якому йдеться у тому числі й про патрульну поліцію, а також будь-яка норма, положення або припис, у якому закріплюється структурна чи ієрархічна організація патрульної поліції, цілком і повністю складаються із норм адміністративного права [7].

Адже, як відомо, саме галузь адміністративного права, відповідає за взаємодію суспільства з владними суб'єктами у правовідносинах, а також і взаємодії державно-владних суб'єктів одне з одним. Тому, ми констатуємо, що дана галузь права має безумовно домінуюче положення у визначенні та законодавчому закріпленні ролі та особливостей функціонування кожного з органів (установ і відомств) державної влади, зокрема, це стосується системи МВС і конкретно патрульної поліції.

Зазначається, що розвиток самої галузі адміністративного права України є надзвичайно важливим, адже він буде напряму впливати на рівень якості правових норм усієї системи законодавчого забезпечення сфер суспільної життєдіяльності, керованої адміністративним правом, а також на

рівень успішності їх практичної реалізації (правозастосування).

Повертаючись до науково-правничих дискусій щодо пошуку ефективних методів і засобів вдосконалення нормативно-правових актів, з яких складається чинне законодавство України у сфері нагляду за дотриманням безпеки дорожнього руху в Україні, ми зауважимо, що ті чи інші, потенційні зміни у законодавстві мають закріплювати та юридично врегульовувати ті чи інші нововведення та інновації, з якими зіткнулися співробітники підрозділів патрульної поліції, під час виконання ними своєї безпосередньої діяльності з нагляду за безпекою дорожнього руху та проведенням активного моніторингу правопорушень.

Діяльність патрульної поліції України, безумовно, має знаходитись під комплексним наглядом з боку суспільства, законодавців, громадських організацій і судової системи. У нашому адміністративно-правовому дослідженні ми наголошуємо на беззаперечній важливості вищевказаного багаторозстороннього нагляду та контролю не тільки над діяльністю патрульної поліції, але і над будь-яким іншим правоохоронним або силовим органом України.

Вченими-правознавцями акцентується увага на тому, що взагалі сама сутність контролю та нагляду за тим чи іншим державним органом (установою чи відомством) є явищем, тісно пов'язаним з адміністративним правом, його внутрішньою системою та його інструментами впливу [8, с. 27].

Розглядаючи контроль і нагляд за діяльністю патрульної поліції України, а також за діяльністю та повсякденним функціонуванням усіх інших державних і правоохоронних органів України, як один із ключових елементів (показників) демократичності української держави та її відданості принципам істинного верховенства права, ми підкреслюємо важливість постійного та якісного розвитку і вдосконалення цих процесів.

Розкриваючи та деталізуючи більш глибоку проблематику успішного функціонування в державі ефективних механізмів громадського, судового і законодавчого нагляду і контролю, ми волиємо повноцінно

прояснити важливість і особливості даного адміністративно-правового компоненту, наявного у тому числі й в Україні.

Абсолютно достовірним є вищевказане твердження про те, що успішність функціонування і здійснення реального впливу вищезгаданих видів нагляду і контролю за державними органами нерозривно пов'язана з демократичністю держави, прозорістю її внутрішніх владних механізмів і наявністю у такій державі сильного та незалежного законодавчого органу, який проявляє високу активність та ініціативність стосовно втручання та удосконалення майже усіх сфер суспільної життєдіяльності, а також наявністю незалежної судової системи.

Щодо останнього пункту цього твердження ми зазначимо, що лише судова система, яка є політично незаангажованою, працює за чіткими, прозорими та неупередженими правилами, має низький рівень сприйняття корупції тощо, може ефективно вирішувати наявні перед нею задачі.

А саме мова йде про послідовний пошук і встановлення істини та справедливості у тій чи іншій справі та відданість суддів до покарання винних та виправдання та захисту невинуватих, у тому числі і тих, чия провина не була доведена у достатньому розмірі.

Задля наведення та демонстрації прикладу держави, яка має найбільш ефективну в світі систему здійснення адміністративно-правового нагляду та контролю за діяльністю органів державної влади (у тому числі силових і правоохоронних органів), ми виокремимо Сполучені Штати Америки, як провідну країну світу у багатьох сферах [9, с. 142].

Зокрема, стверджується що у Сполучених Штатах, а також у Великій Британії, одним із перших з'явився і почав реально функціонувати парламентський контроль і нагляд за діяльністю уряду та інших державних органів.

Парламентські слухання з приводу встановлення істини у тій чи іншій сфері суспільної життєдіяльності, які проводяться у Конгресі США, стали всесвітньо відомими і не раз були відображені у художніх і до-

кументальних кінострічках та інших проявах масової культури. Це стало можливим у тому числі й через те, що ці слухання завжди мали і продовжують мати серйозний реальний вплив на ту сферу життєдіяльності суспільства, щодо якої відбуваються конкретні слухання Конгресу.

Парламентський нагляд і здійснюваним слухання у США, а також низці інших, розвинутих і демократичних країн світу, широко визнаються дослідниками з усього світу реально ефективними засобами впливу на державні органи та контролю за ними. З-поміж іншого, вони є потужними стримувачами державних органів від здійснення протиправної діяльності та виходу за межі своєї компетенції.

Також зазначається, що саме сильний, активний і незалежний парламент разом з дієвою та незаангажованою судовою системою здатні разом бути ефективними захисниками конституційного і правового ладу в державі та ефективно нівелювати загрозу успішної реалізації будь-якого державного перевороту, заколоту та повалення конституційного і державного ладу.

Щодо судового контролю та нагляду ми відзначимо, що у істинно правовій державі, тобто яка має реальне, а не лише деклароване верховенство права, суди можуть ефективно вирішувати суспільні спори і протиріччя, а також встановлювати істину та справедливість у панівній більшості справ, які того потребують.

Зокрема, підкреслюється, що у правовій, ліберально-демократичній державі, закони держави, а також її судова система, мають велику повагу з боку суспільства, а їх нормам та приписам підкоряється уся держава та кожний прошарок суспільства [10, с. 37].

Завдяки таким корисним та ефективним особливостям функціонування правової держави, як здійснення оцінювання судових рішень, їх науковий та суспільний перегляд, а також наявність певних, репутаційних наслідків для судді, що прийняв недоцільне або відверто протиправне судові рішення, разом з можливістю скасування такого рішення апеляційним чи касаційним судовим органом, надають підґрунтя

для функціонування більш справедливої та дієвої судової системи.

Така система, як зазначається, завдяки вищевказаним особливостям і механізмам, буде такою, що є більш поєднаною з реальністю та буде ефективно взаємодіяти з різними суспільно-політичними, культурними та економічними нововведеннями (інноваціями), з якими їй доведеться зіткнутися у тій чи іншій формі. Звичайно, що це є безумовним прикладом для української судової системи, представники якої, на жаль, особливо ті, що мають досвід роботи понад 10 років, часто бувають відірваними від реальності та є невразливими до проблем і страждань суспільства [11, с. 5].

Зазначається, що представники суддівського корпусу, так само як і будь-які інші державні можновладці, тобто особи, що наділені державно-владними повноваженнями, мають постійно бути у тісному зв'язку з реальністю, у якій існують та повсякденно функціонують мільйони їх співгромадян.

Стверджується, що задля того, аби судді, законодавці та інші державні чиновники, були у тісному зв'язку з реальністю та зналися на проблемах і викликах, з якими щоденно зіткаються українські громадяни, мають бути дотримані певні механізми адміністративно-правового нагляду і контролю за їх діяльністю.

У тому числі на постійній основі має проводитись системна робота щодо недопущення проявів корупції на державній службі та всебічна протидія таким проявам. Підкреслюється, що лише ті судді, законодавці та державні чиновники, які позбавлені протиправних особистих інтересів, зможуть якісно та добросовісно виконувати свої безпосередні функції.

Лише законодавці, які не втягнуті до корупційних схем та до будь-якої іншої протиправної діяльності зможуть здійснювати ефективну законодавчу діяльність, зокрема і у сфері регулювання правоохоронної діяльності та у сфері адміністративно-правового нагляду та контролю за дотриманням безпеки дорожнього руху. Адже завдяки відсутності у них персональних протиправних інтересів, українські законодавці (депутати Верховної Ради) зможуть приймати

(реалізувати) ті чи інші корисні ініціативи, спрямовані на реальне удосконалення діяльності того чи іншого державного органу, або тієї чи іншої сфери суспільної життєдіяльності.

Натомість прояви корупції, як відомо, у значній мірі зменшують реальну продуктивність законодавців у контексті реалізації необхідних покращень, змушуючи їх натомість вдаватися до протиправної або етично невиправданої діяльності, вводячи населення країни, у тому числі і своїх власних виборців, в оману. В котрий раз підкреслимо, що ефективна протидія корупції на державній службі має вирішальне значення.

Визначення як формального, так і реального адміністративно-правового статусу патрульної поліції разом із визначенням реальної ролі цього правоохоронного органу у контексті забезпечення безпеки дорожнього руху в державі, багато в чому залежить від декількох факторів, які майже ні в чому не залежать від волі та дій самої патрульної поліції.

Цими факторами, звичайно, є суспільно-політичний і економічний фактори. Інакшими словами стверджується, що в Україні, як і у будь-якій державі, набуття державними органами (у тому числі й правоохоронними), тих чи інших повноважень, а також розподіл і перерозподіл владних і регулятивних повноважень між ними, визначається перш за все керівництвом держави і вищими органами державної влади [12, с. 33].

Відмінність між ліберально-демократичними і авторитарними політичними режимами у цьому контексті, до речі, полягають у тому, що в ліберально-демократичних країнах, а також в країнах з номінальною або слабкою державною владою, до суб'єктів здійснення реального впливу на процеси прийняття рішень у вказаному контексті, а саме щодо визначення та розподілення повноважень між державними органами та визначення їх адміністративно-правового статусу у координатах державної і правової системи країни, окрім органів державної влади додається ще і суспільство, тобто громадяни цієї держави, які на тих чи інших опитуваннях і голосуваннях більшістю голосів можуть висунути вимоги щодо запро-

вадження чи скасування тих чи інших змін у державній політиці.

І, як на цьому акцентують увагу дослідники політики-правових процесів у різних країнах світу, однією з ключових відмінностей між демократичною та авторитарною державою є те, що подібні вищевказані вимоги суспільства до державної влади, висунуті на основі результатів того чи іншого голосування чи опитування, є фактично у більшості випадків обов'язковими до виконання політичним керівництвом держави у демократичних країнах. Адже у справжніх демократіях ігнорування політичною владою опитувань населення та інших соціологічних показників призводить до її поразки на виборах.

Але, досліджуючи особливості та конкретну проблематику процесів визначення та розподілення державно-владних і регулятивних повноважень державних (зокрема і правоохоронних) органів, у тому числі і визначення конкретних функцій і повноважень патрульної поліції, як ключового в Україні суб'єкту щодо здійснення контролю та нагляду за дотриманням безпеки дорожнього руху, ми, спираючись на тези та твердження окремих дослідників у сфері адміністративного права, воліємо підкреслити, що навіть у розвинених демократичних країнах, з реальним верховенством права, суспільство і громадськість, все ж таки, є безумовним суб'єктом здійснення впливу на процеси прийняття рішень, що мають важливе суспільне чи національне значення [13, с. 179].

Проте, в той же час, вони все ж таки не є суб'єктом прийняття рішень щодо визначення та розподілення повноважень між державними установами та відомствами.

Стверджується, що навіть у найбільш розвинених і демократичних країнах, на кшталт США, Великої Британії, Канади та країн Західної Європи, конкретно самі рішення щодо наділення тими чи іншими повноваженнями державного органу або надання йому певного, адміністративного статусу, приймається виключно вищим органом державної влади, на якого законодавством покладено таке право, або воно приймається спільно декількома вищими

органами державної влади, наприклад президентом і парламентом.

Адміністративне право будь-якої країни не виділяє можливості для населення країни напряду визначати адміністративний статус або конкретні владні та регулятивні повноваження того чи іншого органу державної влади. Натомість, особливо у демократичних країнах, воно надає їм можливість лише обрати собі владу під час відповідного виборчого процесу в країні, проведеного виключно у спосіб, визначений чинним законодавством цієї країни. Будь-які інші можливості втручання громадян у державні справи, адміністративним законодавством не передбачені.

Тобто, інакше кажучи, ми конкретизуємо тезу про те, що у контексті проблематики встановлення адміністративно-правового статусу та функціональної ролі патрульної поліції щодо врегулювання безпеки дорожнього руху та нагляду за дотриманням цієї безпеки з боку учасників дорожнього руху та усіх інших суб'єктів, які є дотичними до цього процесу, ми не мусимо вводити нікого в оману, а також ми повинні чітко та недвозначно блокувати такі спроби з боку інших науковців [14, с. 177].

Саме тому ми чітко наголошуємо на тому, що народ (суспільство, громадяни, населення) країни, хоча і має певну долю непрямого впливу на процеси обговорення тих чи інших суспільно-важливих питань, проте він позбавлений права на безпосереднє прийняття того чи іншого конкретного рішення щодо визначення конкретних повноважень того чи іншого органу державної влади або щодо визначення його адміністративно-правового статусу.

Вкотре акцентуємо увагу на тому, що виключно вищі органи державної влади країни можуть приймати такі рішення. Зокрема, в Україні, як відомо, вищим органом влади є Верховна Рада, головою держави і Верховним Головнокомандувачем Збройних сил України є Президент України, а вищим центральним органом виконавчої влади в українській державі є Кабінет Міністрів України. Отже, саме ці вищевказані вищі органи державної влади своєю спільною діяльністю погоджують і затверджують

конкретні переліки повноважень усіх державних установ і відомств України. Як правило, вони фіксують свої остаточні рішення у письмовій формі, як того потребують норми чинного законодавства України, а саме у формі указів, законів, постанов, декретів тощо.

Вищезазначені органи державної влади у своїх діях дуже часто приймають до уваги погляди і настрої, які переважають у суспільстві. Проте, самі рішення вони приймають самостійно, використовуючи свої законні права на реалізацію владних повноважень.

Досліджуючи, розкриваючи та деталізуючи сутність та особливості тих чи інших питань і проблематик, що виникають у контексті належного визначення місця і ролі патрульної поліції у сфері забезпечення та гарантування безпеки дорожнього руху в Україні, ми відзначаємо, що у нинішній державній і правовій системі України чітко регламентовано те, які саме суб'єкти вищої державної влади і за яких саме обставин можуть здійснювати певні регулятивні дії відносно патрульної поліції.

А саме мова йде про те, що в українській державній і правовій системі чітко та недвозначно зазначено, що існує лише виключне коло вищих державних суб'єктів, які наділені нормами вітчизняного законодавства правом встановлювати та затверджувати функціональні обов'язки патрульної поліції, її роль у контексті нагляду за дотриманням безпеки дорожнього руху та мають право визначати та закріплювати адміністративно-правовий статус патрульної поліції [15, с. 39].

Отже, відповідно до норм і положень нормативно-правових актів чинного законодавства України лише такі установи як Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України (частково), Міністерство внутрішніх справ України та Національна поліція України мають виключне право на встановлення задач та функцій патрульної поліції, а також на врегулювання особливостей повсякденної діяльності цього правоохоронного органу, який є структурним підрозділом Національної поліції. Натомість лише Верховна Рада України визнається єдиним

державно-владним суб'єктом в Україні, який має ексклюзивне, виключне право на визначення та затвердження адміністративно-правового статусу патрульної поліції України. Усі інші вищезгадані суб'єкти виконавчої влади можуть лише вносити ті чи інші пропозиції до Верховної Ради, а також ініціювати певні законопроекти.

Висновки

Отже, підсумовуючи усі, наведені у цій статті тези, твердження і наукові погляди правознавців, а також формулюючи на їх основі кінцеві авторські умовиводи, можемо зазначити, що відповідно до свого адміністративно-правового статусу, патрульна поліція України є органом державної влади зі спеціальною компетенцією, який наділений ексклюзивними повноваженнями на безпосереднє здійснення контролю за дотриманням учасниками дорожнього руху усіх правил і норм, вказаних у Законі України «Про правила дорожнього руху», а також зобов'язаний здійснювати адміністративне та якщо треба, кримінальне переслідування осіб, які вчинили порушення норм і правил дорожнього руху.

Було досягнуто висновку що діяльність патрульної поліції України, безумовно, має знаходитись під комплексним наглядом з боку суспільства, законодавців, громадських організацій і судової системи.

Вченими-правознавцями, була акцентована увага на тому, що взагалі сама сутність контролю та нагляду за тим чи іншим державним органом (установою чи відомством) є явищем, тісно пов'язаним з адміністративним правом, його внутрішньою системою та його інструментами впливу.

Також, було зазначено, що існує лише виключне коло вищих державних суб'єктів, які наділені нормами вітчизняного законодавства правом встановлювати та затверджувати функціональні обов'язки патрульної поліції, її роль у контексті нагляду за дотриманням безпеки дорожнього руху та мають право визначати та закріплювати адміністративно-правовий статус патрульної поліції.

Розглядаючи контроль і нагляд за діяльністю патрульної поліції України, а також за

діяльністю та повсякденним функціонуванням усіх інших державних і правоохоронних органів України, як один із ключових елементів (показників) демократичності української держави та її відданості принципам істинного верховенства права, нами було підкреслено важливість постійного та якісного розвитку і вдосконалення цих, вищевказаних процесів за для благополуччя усієї правоохоронної системи України.

Література

1. Муцко В.Ф. Адміністративно-правове регулювання безпеки дорожнього руху в Україні: автореф. дис ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2020. 18 с.
2. Марценишин Ю.І. Адміністративний нагляд структурними підрозділами Національної поліції України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2018. 19 с.
3. Сокурєнко В. В., Стрижак А. О. Загальна характеристика адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2021. № 2 (93). С. 194–202.
4. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України: монографія. С.М Гусаров, О.Ю Салманова, А.Т Комзюк, О.М Музичук, І.Д Казанчук.
5. Музичук О. М. Проблеми сучасної поліцейстики: тези доп. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 квіт. 2020 р.).-Харків, 2020.-С. 107-111.
6. Салманова О. Ю. Критерії оцінювання реалізації Національною поліцією України функцій управлінської діяльності. Збірник наукових праць «Логос», Харків, 2021.
7. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII.
8. Гуржій Т.О. Державна політика безпеки дорожнього руху: теоретико-правові та організаційні засади: автореф. дис ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Дніпро, 2021. 40 с.
9. Адміністративна діяльність Національної поліції: навчальний посібник / О.М. Калюк, С.Ф. Константінов, В.А. Куліков та ін.; за заг. ред. В.А. Кулікова. Київ: «Освіта України», 2016. 230 с.

10. Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кривий Ріг, 15 листопада 2017 р.). Кривий Ріг: Донецький юрид. ін-т МВС України. 2017. 291 с.

11. Веселова Л.Ю. Адміністративно-правові гарантії безпеки дорожнього руху: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2016. 21 с.

12. Доненко В.В. Публічне адміністрування безпеки дорожнього руху: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Дніпро, 2021. 40 с.

13. Козар Д. Поняття та сутність безпеки дорожнього руху. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 1. С. 176–180.

14. Скрипа Є. Забезпечення безпеки дорожнього руху як складова частина забезпечення безпеки на автомобільному транспорті. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 3. С. 174–178.

15. Новіков В.В., Сопільник Л.І. Організація дорожнього руху в Україні: монографія. Львів: Львівськ. ун-т бізнесу та права, 2020. 255 с.

SUMMARY

In this article, the concept, content, as well as key elements of the current state of activity of the patrol police of Ukraine as a subject of proper provision of road safety in Ukraine and the peculiarities of the current, administrative and legal status of the patrol police are researched and thoroughly analyzed.

In addition, ways of possible improvement of the current state of ensuring road traffic safety in Ukraine by the forces and capabilities of the domestic patrol police are considered, in particular, as a result of the improvement of the current administrative legislation that regulates the activities of the patrol police. Also, it was emphasized the importance of achieving that the current administrative and legal legislation of Ukraine fully meets the realities of today and includes all the positive achievements of the modern science of administrative law of Ukraine.

Key words: Patrol police, administrative law, essence, content, legal regulation, features, legal status, legislative support, administrative and legal science, further improvements.